

Format hoofddoelen en inhoud burgerschapsonderwijs voor nieuwkomersvoorzieningen

Onderstaand format is bedoeld als een hulpmiddel. Gebruik gerust een geschikte eigen manier om de inhoud burgerschapsonderwijs van jouw school overzichtelijk weg te zetten.

Hoofddoel: Als leerlingen onze school verlaten, kunnen zij voorbeelden noemen van uitsluiting, onrechtvaardigheid en discriminatie. <i>(Tip: je kan voor meerdere hoofddoelen kiezen, afhankelijk van de leerlingenpopulatie, visie, maatschappelijke thema's)</i>		
Het hoofddoel past bij het domein/kerndoel: Burgerschap – kerndoel 20B: De leerling verkent hoe die kan omgaan met diversiteit in de samenleving.		
Leerinhouden: Gedifferentieerd en passend bij van instapfase naar doorgroefase.		
Kennis en inzicht -De leerling weet wat uitsluiting, onrechtvaardigheid en discriminatie betekenen en herkent het verschil tussen deze begrippen. -De leerling weet dat mensen ongelijk of onrechtvaardig behandeld kunnen worden vanwege kenmerken, achtergrond, overtuiging of omstandigheden.	Vaardigheden -De leerling kan in concrete situaties voorbeelden van uitsluiting, onrechtvaardigheid en discriminatie herkennen en benoemen. -De leerling kan met eenvoudige argumenten uitleggen waarom een situatie eerlijk, oneerlijk of discriminerend is.	Houding/attitude -De leerling staat open voor verschillende perspectieven bij het bespreken van situaties van uitsluiting en onrechtvaardigheid. -De leerling is zich bewust van het belang dat mensen gelijkwaardig worden behandeld en kunnen deelnemen.
Deze kennis wordt aangeboden door: -Een verhaal over uitsluiting bespreken. De leerkracht leest een prentenboek voor waarin een personage wordt buitengesloten of anders behandeld. Tijdens het verhaal voorspellen leerlingen wat er gebeurt en bespreken zij waarom iemand niet mee mag doen. Na afloop koppelen ze de situatie aan de begrippen uitsluiting, onrechtvaardigheid en eventueel discriminatie. De leerkracht vraagt: Wie mag niet meedoen? Waarom niet? Is dat eerlijk? Is dit uitsluiting of discriminatie? Hoe weet je dat? Denk hierbij bijvoorbeeld aan het boek: <i>Elmer</i> van David McKee.	Deze vaardigheden worden geoefend door: -Verschillen en overeenkomsten herkennen en benoemen. Leerlingen bekijken Elmer en de andere olifanten en noemen wat hetzelfde en wat anders is. Daarna passen zij dit toe op andere fictieve personages. Met taalsteun oefenen zij zinnen als: "Ze verschillen in..., maar ze zijn allebei..." en "Mensen kunnen verschillen in..."	De leerkracht stimuleert door: -Tijdens het voorlezen vragen te stellen als: Waarin is Elmer anders? Waarin is hij hetzelfde? Hoort Elmer bij de groep? Waarom? -De koppeling te maken van het verhaal naar de samenleving: Elmer verschilt van de andere olifanten. Op welke manieren kunnen mensen van elkaar verschillen?
Dit bieden we aan in:	Startperiode en instroommomenten: -Op twee momenten in het jaar worden deze doelen aangeboden, zodat iedere leerling in de nieuwkomersvoorziening dit aanbod ontvangt (zo concreet mogelijk plannen). -Koppel het doel aan thema's over samenleven, verschillen, identiteit, erbij horen en eerlijkheid. -Doorlopend in het pedagogisch klimaat: Sluit aan bij (selecteer specifieke projecten/thema's van de SEL-methode). Benut alledaagse situaties rondom meedoen, verdelen, samenwerken en regels om terug te grijpen op de begrippen.	
Hoe weet je dat het doel bereikt is/zichtbaar door:	-Observaties tijdens gesprekken. -SEO-lijst/vragenlijst welbevinden en veiligheid/kindgesprekken. -Leerlingenproducten (tekeningen, posters, collages, schriftelijke producten). Tip: differentieer in Nederlandse taal en thuistaal, maak gebruik van visuele ondersteuning, steunzinnen en thuistaal waar mogelijk en denk aan de mogelijkheden voor het bieden van taalsteun.	